

IPOLYTARNÓC
FOSILIE
PŘÍRODNÍ REZERVACE

IPOLYTARNÓC

V severním koutu župy Nógrád, v blízkosti řeky Ipoly je schovaná perla našeho geologického dědictví, Přírodní rezervace fosilií v Ipolytarnócu.

Název vesnice Ipolytarnóc se stal známým poprvé po nalezení skoro 100 metrů dlouhého zkamenělého stromu s obvodem 8 metrů. Největší známý zkamenělý smrkový strom světa odhalil z pohřebního příkrovu potok Borókás (= Jalovčí). Místní lidé nazvali "lávkou Gyurtyánova kámen", a vyprávěli kouzelné pohádky o tom, jak zkameněl.

První vědecké bádání prostoru začal v roce 1836 Ferenc Kubinyi, a od té doby se to stalo pouťnickým místem zájemců o toto téma. Prostor s rozmanitými zkamenělinami starými 17-23 milión roků, zvaný též Pompeji pravěta, nominující na Evropský diplom a titul světového dědictví, se nám uchoval díky vulkanické katastrofě, která zničila a zároveň přikryla pravěké okolí, a také díky zvláštním konzervačním podmínkám. Vulkanická katastrofa zničila sice pravěký Ipolytarnóc, zároveň ale umožnila, aby pozůstatky přežily milióny let.

Návštěvníky přicházející k prostoru uvítá vstupní přijímací budova zvaná Pravěký smrk, už svým zjevem pozoruhodná: chodba je imitací vlnitý dutiny gigantického tarnóckého zkamenělého dřeva, ve výstavních a projektových sálech se názorně předvádějí dění geologické minulosti. Vedle přijímací budovy stojí asi 7 milión let staré bahenní cypřiše, zachráněné z nedalekých dolů, jejichž zajímavostí je, že se zachovaly ve svém původním dřevěném materiálu. Odpočinková místa vylváfená v okolí budovy tvoří výchozí a konečné body sítě učební stezky. Zde začíná zvláštní cestování v epochách. Na cestě hominového břehu vycházejícího od přijímací budovy znázorňují plynutí času nápisy milníků a

horninový park mezi nimi, a z přítomnosti nás zavedou k 24 milión roků starým vrstvám vstupní geologické stezky.

Nejpopulárnější trasou tohoto putování epochami, ukazující dno pramoře se žraločimi zuby, zbytky tropického pralesu, i vršky vulkánů, je geologická učební stezka. 800 metrů dlouhý úsek vycházející od Zlebu Borókás je vlastně vzorně vybudovaný geologický základní segment, který nás odvede do prehistorické minulosti. Na prapovrchu jsou patrné neocenitelné zkamenělé momentky napajedel a brodů záplavových pásem. Dodnes se povedlo identifikovat více než třítisíce šlépějí 11 druhů obratlovců. Mezi obratlovci se obzvláště často vyskytují okrouhlé stopy pravěkých nosorožců, zakončené třemi kopýtkami. V pravěku ale žilo i mnoho dravců. Mezi nimi byl největší jeden druh medvědího psa, zvaný *Bestiopeda maxima*. Mimoto ale zkameněly tu v bahně i stopy srnců, jelenů, menších dravců a ptáků. Ipolytarnóc je jeden z nejbohatších nalezišť světa komplexních otisků nohou!

Povrch se zkamenělými šlépějí je zpestřený i zbytky rostlin. Pomocí zde, a v bezprostředně krycím prašném tufu nalezených více než 15 tisíc otisků listů se povedlo rekonstruovat lehdejší vegetaci. Podle toho zvířata žila tenkrát v tropickém-subtropickém lesu. V několikapatrovém lesu vévodily kapradiny, palmy, magnólie, druhy vavřínu a platanů, a mezi nimi se vytyčovaly obrovské prasmrky, určující charakter krajiny.

Biologické promenády vycházející od vchodu geologické stezky, a vedoucí až k přijímací budově poskytují příjemné rozptýlení, a seznámí návštěvníky s živým světem prostoru. Lesní stezky 2 a 4 km dlouhé, zpestřují odpočinková místa, rozhledny i pamětní místa zdejších kamenolomů harmonizující s krajinou.

Během putování učebními stezkami nezapomeňte, že chodíme po chráněné oblasti. Sběrání přírodních cenností a porušení geologických útvarů je zakázáno!

OTVÍRACÍ DOBA

LEDEN ZAVŘENO
ÚNOR ZAVŘENO
LISTOPAD ZAVŘENO
PROSINEC ZAVŘENO

BŘEZEN - ŘÍJEN

PONDĚLÍ	ZAVŘENO, ALE O SVÁTČÍCH	OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
ÚTERÝ	ZAVŘENO, ALE O SVÁTČÍCH	OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
STŘEDA		OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
ČTVRTEK		OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
PÁTEK		OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
SOBOTA		OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
NEDĚLE		OTEVŘENO 09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰

Začátky výprav: každá hodina 30. minuta. Poslední výprava: 15:30.

Větší skupiny (50 osob) na předběžné ohlášení. Na zvláštní povolení se prostor dá navštívit i v jiných termínech.

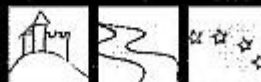
Publikace byla zhotovena za spolufinancování Evropské unie.

Zhotoveno v rámci Regionálního operačního programu Národního rozvojového plánu.

Další informace: www.nfu.hu; www.vali.hu;

Infolinka: 0036-40-638-638.

NEHAZSI
FELLEGZTESI
TERÜLET

Informace pro cizinecký ruch:

Správce prostoru: Ředitelství Národního parku Bükk - Eger.
Adresa: Ipolytarnóc Ósmaradványok Természettudományi Terület
3138 Ipolytarnóc, Pf.: 1. Telefon/fax: 0036-32-454-113
Email: ltarnoc@gmail.com www.ipolytarnoc.kvvm.hu

